

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20CoE/112/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8515204120
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8515204120.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného Advocate, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnému: S. N., nar. XX.X.XXXX, bytom R. W. XX, o vymozenie 223,38 Eur s prísl., o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 9.10.2015, č. k. 5Er 155/2015-17 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e sa uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že oprávnený sa podaným návrhom na vykonanie exekúcie domáhal voči povinnej vymozenia sumy 223,38 Eur s prísl. na základe exekučného titulu, ktorým je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného Slovenskou rozhodcovskou, a.s. sp. zn. SR 03451/14 zo dňa 27.8.2014.

Následne súd citoval ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, ust. §§ 53 a nasl. Občianskeho zákonníka a uviedol, že rozhodcovský súd sa nevysporiadal s vylúčením inštitútov zameraných na ochranu spotrebiteľa. Bol toho názoru, že spotrebiteľ si rozhodcovskú doložku individuálne nevyjednal a je nesporné, že spotrebiteľ nemal možnosť meniť ju. Rozhodcovská doložka, je súčasťou obsahu formulárovej zmluvy, ktorú oprávnený v rámci svojej podnikateľskej činnosti používa v prípadoch uzatvárania zmlúv rovnakého druhu a neurčitého počtu. Z dôvodu nesporných vád rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu a pre neplatnosť rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej zmluvnej podmienky v rozhodcovskej zmluve súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Dojednanie rozhodcovskej doložky a následné konanie pred rozhodcovským súdom mali za následok odopretie ochrany spotrebiteľovi a takéto dojednanie rozhodcovskej doložky je neprimeranou podmienkou, preto ňou spotrebiteľ nie je viazaný.

V zákonom stanovenej lehote podal proti uzneseniu odvolanie v celom rozsahu oprávnený. Namietal nesprávne právne posúdenie veci a nesprávnu aplikáciu právneho predpisu. Dôvodil, že súd nemôže preskúmať exekučný titul po materiálnej stránke ani preskúmať samotné rozhodcovské konanie. Postupom súdu dochádza k nahrádzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní. V niektorých prípadoch je rozhodcovská doložka dohodnutá v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné. Konajúci súd však tieto skutočnosti dostatočne nezisťoval a tak zaťažil

konanie vadou nedostatočne zisteného skutkového stavu. V danej veci súd konal nad rámec zákonných ustanovení. Navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov, ďalej len O. s. p.), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 204 ods. 1 O. s. p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O. s. p., bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné.

Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Odvolací súd so zreteľom na uvedené nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami, pričom akcentuje, že v obdobných veciach už viackrát rozhodol, avšak napriek tomu ďalej poznamenáva.

Účinky právoplatného rozsudku v Občianskom súdnom poriadku nie sú presne upravené. Teória však rozoznáva účinky právoplatnosti tzv. formálne a tzv. materiálne.

Formálna právoplatnosť rozhodnutia vyjadruje, že rozhodnutie už nie je preskúmateľné riadnymi opravnými prostriedkami, teda, že žiadne opravné prostriedky už nemajú odkladný účinok. Materiálna právoplatnosť rozhodnutia vyjadruje, že medzi účastníkmi, medzi ktorými má táto právoplatnosť účinky, sa nastolil kvalitatívny nový právny vzťah v podobe judikovaného nároku, o ktorom nemožno znova konať a ktorý je záväzný medzi účastníkmi a voči všetkým orgánom.

Formálna právoplatnosť je bezvýnimčná a teda rozhodnutie buď je alebo nie je napadnuteľné riadnymi opravnými prostriedkami. Materiálna právoplatnosť je flexibilnejšia. Nie je bezvýnimčná, z vážnych dôvodov existujú jej výnimky. Tieto výnimky sú stanovené v zákone a pokiaľ zákon nie je v rozpore s Ústavou SR, ústavnými zákonmi alebo medzinárodnými zmluvami, súd nemá možnosť skúmať vhodnosť alebo nevhodnosť aplikácie tohto zákonného ustanovenia.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

V danom prípade právny vzťah vznikol na základe zmluvy o úvere, z obsahu ktorej vyplýva, že povinný uzavrel zmluvu o úvere ako fyzická osoba - nepodnikateľ. Z tohto dôvodu súd prvého stupňa správne na posúdenie právneho vzťahu aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv.

Odvolací súd sa stotožňuje s názorom prvostupňového súdu, podľa ktorého dojednaná rozhodcovská doložka predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle ust. § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka (v znení platnom v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy). Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je preto aj tá, ktorá núti spotrebiteľa, aby sa všetky spory vzniknuté v budúcnosti z predmetnej zmluvy riešili v rozhodcovskom konaní pred konkrétne určeným rozhodcovským orgánom. Správnosť tohto názoru potvrdil aj zákonodarca, ktorý túto podmienku zaradil do novelizovaného znenia ust. § 53 ods. 4 pod písm. r) Občianskeho zákonníka účinného od 01.01.2008 novelou uskutočnenou zákonom č. 568/2007 Z. z.. Odvolací súd nepopiera, že rozhodovanie sporov v rozhodcovskom konaní je alternatívno

možnosťou k súdnemu konaniu, avšak ak je spotrebiteľ nútený podrobiť sa v zmysle rozhodcovskej doložky rozhodnutiu vopred veriteľom určeného rozhodcovského súdu, nemožno hovoriť o individuálne dojednanej podmienke spotrebiteľskej zmluvy. Jedná sa o neprimeranú doložku a súd je oprávnený vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho vyplývajú podľa vnútroštátneho práva, aby sa uistil, že spotrebiteľ nebude takouto doložkou viazaný.

Súd prvého stupňa správne uviedol, že rozhodcovská doložka v zmluve o úvere je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá je v zmysle ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka (v znení platnom v čase uzavretia zmluvy) neplatná. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 55/2011 zo dňa 24.02.2011, v ktorom Ústavný súd konštatoval, že „ak je zmluvná podmienka v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória a prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom. Zároveň týmto vzniká základ pre docielenie skutočnej rovnosti, pretože na absolútne neplatnú zmluvnú podmienku súd prihliadne aj bez návrhu a rovnako aj bez návrhu súd exekúciu zastaví o plnenie z taktu neprijateľnej zmluvnej podmienky. Ak by takouto zmluvnou podmienkou bola samotná rozhodcovská doložka a dodávateľ (veriteľ) ju použije, v takomto prípade ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi.“

Dojednanie rozhodcovskej doložky, v zmysle ktorej je na konanie zo zmluvy o úvere oprávnený len konkrétne určený rozhodcovský súd je v rozpore s právom na súdnu ochranu zaručeným Ústavou Slovenskej republiky. Posúdenie rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej zmluvnej podmienky aj v súlade s ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého v pochybnostiach obsahu spotrebiteľských zmlúv sa aplikuje výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší, čo je v súlade so Smernicou Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Rozhodujúcou právnou otázkou, ktorú správne prvostupňový súd aj bez návrhu riešil, je otázka platnosti rozhodcovskej doložky. Najvyšší súd už vo viacerých rozhodnutiach konštatoval oprávnenie exekučného súdu preskúmať existenciu rozhodcovskej zmluvy. Vo veci 3Cdo 146/2011 najvyšší súd judikoval, že cit.: „Pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k platnému uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd. Exekučný súd je povinný zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný. Obdobne porov. aj uznesenie NS SR vo veci 6Cdo 143/2011, 2Cdo 245/2010, uznesenia Ústavného súdu vo veciach IV.55/2011, IV.60/2011 a nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 2164/10 zo dňa 01.11.2011. Dojednanie rozhodcovskej doložky, v zmysle ktorej je na konanie zo zmluvy o úvere oprávnený len konkrétne určený rozhodcovský súd, je v rozpore s právom na súdnu ochranu, zaručeným Ústavou SR.

Z týchto dôvodov odvolací súd nepovažoval odvolanie oprávneného za dôvodné, a preto napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil v zmysle ust. § 219 ods. 1 O.s.p..

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v súlade s ust. § 224 ods. 4 O.s.p., nakoľko z tohto ustanovenia vyplýva, že ak odvolací súd rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu vo veci samej, ktorým nebolo rozhodnuté o trovách konania z dôvodu postupu podľa § 151 ods. 3, o trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.